Liikenne- ja viestintävirasto
Kyberturvallisuuskeskus

Dnro TRAFICOM/53440/03.03.01/2021
15.2.2021

Liikenne- ja viestintävaliokunta
LiV@eduskunta.fi

Viite
Asiantuntijapyyntönne, E 153/2020 vp

Lausunto valtioneuvoston selvityksestä koskien EU-puheenjohtajamaan keskustelun avausta EU:n tasapainoisesta lähestymistavasta salaukseen sekä toimivaltaisten viranomaisten mahdollisuuksiin saada pääsy salattuun tietoon yksittäistapauksissa toimivaltuuksien puitteissa

Liikenne- ja viestintävirasto Traficomin Kyberturvallisuuskeskus kiittää valiokuntaa mahdollisuudesta lausua valtioneuvoston selvityksestä ja toteaa yhtyvänsä siinä esitettyihin näkemyksiin.

Sähköisten viestintäpalvelujen toteuttamisessa salaustekniikoilla suojaudutaan useilta nykyaikaisilta viestintään kohdistuvilta kyberuhkilta ja siten rakennetaan luottamusta digitaalisiin palveluihin. Salauksen käytöllä varmistetaan viestinnän:

- luottamuksellisuus (salauksen käyttö suojaa oikeudettomalta salakuuntelulta),
- alkuperä ja muuttumattomuus (salauksella huolehditaan, että siirretty tieto tulee oikeasta lähteestä ja ettei siihen ole tehty muutoksia matkalla), sekä
- kiistämättömyys (salatun viestin lähettäjä ei voi jälkikäteen kiistää lähettäneensä viestin).

Kyberturvallisuuskeskus yhtyykin valtioneuvoston näkemykseen salauksen merkityksestä kansalaisten perusoikeuksien toteuttamisessa ja kannattaa valtioneuvoston selvityksessään esittämiä tarkkarajaisuuden ja oikeasuhtaisuuden vaatimuksia salattuun tietoon yksittäistapauksissa lainvalvontaviranomaisille pääsyn mahdollistamisessa.

Osa suomalaistenkin päivittäin käyttämistä viestintäpalveluista on toteutettu ulkomaisten yritysten toimesta ja kotimaisista teleyrityksistä riippumattomasti, minkä johdosta pelkin kansallisin toimin ja suomalaisella sääntelyllä ei pystytä toteuttamaan lainvalvontaviranomaisille niille säädettyjen oikeuksien mukaista pääsyä näihin palveluihin esimerkiksi vakavien rikosten torjumiseksi ja selvittämiseksi. Näin ollen, kuten valtioneuvosto on esittänyt, myös Kyberturvallisuuskeskus katsoo, että EU-tasoisten ratkaisujen löytyminen asiaan olisi tärkeää.

Valtioneuvoston tavoin Kyberturvallisuuskeskus pitää siis kokonaisuutena tärkeänä, että EU-tasolla kehitetään tasapainoinen ja teknologianeutraali lähestymistapa, joka samanaikaisesti huomioi yhtäältä kansalaisten perusoikeudet muun muassa luottamukselliseen viestintään ja toisaalta kansallisen turvallisuuden suojaamiseksi lainvalvontaviranomaisten toimintaedellytyksistä huolehtimisen.